

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
P O L I C I J A
POLICIJSKA UPRAVA MURSKA SOBOTA

POROČILO O DELU

POLICIJSKE UPRAVE
MURSKA SOBOTA
V I. POLLETJU 2005

"za medije"

Julij, 2005

KAZALO:

1.	PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE.....	3
3.1	SPLOŠNA KRIMINALITETA.....	3
3.2	GOSPODARSKA KRIMINALITETA.....	5
3.3	ORGANIZIRANE IN POSEBNE OBLIKE KRIMINALITETE.....	5
2.	VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA.....	7
3.1	ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA.....	8
3.2	NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH.....	10
3.	DRUGE DEJAVNOSTI.....	12
3.1	PREVENTIVNE NALOGE.....	12
3.2	SPREMLJANJE IZVAJANJA POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN.....	12
3.3	REŠEVANJE PRITOŽB.....	12
3.4	KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE.....	13
3.5	IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE.....	13
3.6	MATERIALNO TEHNIČNA SREDSTVA IN OPREMA.....	13
3.7	ODNOSI Z JAVNOSTMI.....	14
3.8	KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI.....	14

1. PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE

Policisti in kriminalisti smo na območju PU Murska Sobota obravnavali skupaj 1.306 (1.470) sumov kaznivih dejanj, ki so bili zaključeni s kazensko ovadbo, kar predstavlja zmanjšanje za 11,16 %. Na področju splošne kriminalitete, smo obravnavali 1.165 (1.258) kaznivih dejanj, kar predstavlja 7,39% zmanjšanje napram primerjalnem obdobju. Kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete smo obravnavali 141 (212) ali za 33,49 % manj kot v primerjalnem obdobju. Zmanjšalo pa se je število obravnavanih kaznivih dejanj organizirane kriminalitete, kjer smo obravnavali 3 (11) kaznivih dejanj, kar predstavlja 72,73% zmanjšanje. Zmanjšala se je tudi ugotovljena povzročena materialna škoda iz 969,68 mio SIT, na 397,40 mio SIT in to predvsem pri kaznivih dejanjih iz področja gospodarske kriminalitete, kar predstavlja 40,98 % zmanjšanje, dočim je pri kaznivih dejanjih splošne kriminalitete povečanje povzročene materialne škode za 33,49%. Sorazmerno z zmanjšanjem števila obravnavanih kaznivih dejanj je napram primerjalnemu obdobju obravnavanih tudi manj osumljencev in sicer 99 (1143) , kar predstavlja 13,04 % zmanjšanje. Vsi osumljenci so fizične osebe. Število obravnavanih mladoletnikov kot osumljencev je nekoliko večje kot leto poprej in sicer smo jih obravnavali 50 (46) oz. za 8,70% več, kar v deležu predstavlja 8,18% (6,73%) vseh osumljencev.

Na ODT smo na podlagi 148/X čl. ZKP poslali 549 (477) poročil in od tega 41 (27) poročil za kazniva dejanja, storitve katerih so bili osumljeni otroci. Na podlagi istega člena smo na ODT poslali tudi več poročil v zvezi s kaznivimi dejanji, ki se preganjajo na predlog in oškodovanci niso podali predloga za pregon oz. so od pregona odstopili. Podali smo 393 (337) takih poročil, kar predstavlja povečanje za 16,62 %. Prav tako smo v 115 (113) zadevah podali poročilo na ODT, ko med zbiranjem dokazov in obvestil niso bili ugotovljeni znaki kaznivega dejanja. Policisti in kriminalisti so pri preiskovanju kaznivih dejanj opravili tudi enako število hišnih preiskav v primerjavi s primerjalnim obdobjem in sicer 53. Opravili smo 8 (9) osebnih preiskav, zasegli pa smo predmete v 273 (297) primerih ali za 8,08% manj kot v primerjalnem obdobju.

V prvem polletju so bili opravljeni razgovori z osumljenci po določbah 148. člena ZKP. Pri vseh opravljenih razgovorih je bilo 8 razgovorov opravljenih v prisotnosti odvetnika in so bili napisani zapisniki o zaslišanju, v ostalih razgovorih pa je bila sprejeta izjava osumljenca.

3.1 SPLOŠNA KRIMINALITETA

V primerjavi s prvimi polletji prejšnjih let ugotavljamo, da smo v letu 2002 obravnavali 1.309 kaznivih dejanj, v letu 2003 smo obravnavali 1.042 kaznivih dejanj. V prvem polletju 2004 v s primerjalnim letom prišlo do povečanja števila obravnavanih kaznivih dejanj za 20,73% in sicer je bilo obravnavanih 1.258 kaznivih dejanj, kar je bilo primerljivo z letom 2001 in deloma z letom 2002. V letošnjem prvem polletju je bilo obravnavanih 1.165 (1.258) kaznivih dejanj, kar je za 7,39% manj z letom 2004.

V letošnjem prvem poletju nam je uspelo preiskati več kaznivih dejanj, kot v primerjalnem obdobju leta 2004. Za obravnavanih 723 (713) preiskanih kaznivih dejanj so bile podane ovadbe zoper 841 (925) statističnih osumljencev. Po motivu znaša delež koristoljubja pri 54,10% (49,08%) osumljencih, sledijo drugi motivi z 25,45% (26,92%), zelo visok delež pa ima motiv ljubosumja in maščevanja, ki znaša 10,34% (17,19%).

Oškodovanci niso podali predloga za pregon oz. so od pregona odstopili pri 388 (336) primerih in sicer največ prav tako pri kaznivih dejanjih iz poglavja KZ zoper premoženje pri 338 (293) primerih. Znaki kaznivega dejanja niso bili ugotovljeni pri 76 (72) primerih, največ pri KD iz poglavja KZ zoper premoženje in sicer pri 33 (40) primerih. Tako smo v prvem polletju 2004 podali poročila na ODT v 505 (435) primerih.

Kot dogodek smo obravnavali 218 (173) zadev in smo na ODT poslali poročila o dogodkih. Tako smo obravnavali 18 (17) dokončanih samomorov, 15 (8) z obešenjem, 2 z ustrelitvijo in 1 (4) z zastrupitvijo. Obravnavali smo 41 (44) požarov, 26 (11) nenadnih smrti in 9 (14) delovnih nesreč. V dogodkih je umrlo 45 (31) oseb, 13 (23) oseb je bilo hudo telesno poškodovanih, 12 (13) pa je bilo lahko telesno poškodovanih oseb.

Iz poglavja kazniva dejanja zoper življenje in telo je bilo obravnavano 67 (87) kaznivih dejanj. Kaznivih dejanj umorov je bilo obravnavanih 4 (6), ki so vsa preiskana. Od tega je bilo 1 (3) kaznivo dejanja dokončano, 3 pa so ostala pri poskusu. Kot dokončan primer smo obravnavali umor v Gederovcih, trije poskusi umora pa so bili obravnavani v Izakovcih, ko je kršitelj javnega reda in miru ob obravnavani kršitve streljal z lovsko puško na dva policista in na svojega očeta in se predal po dalj časa trajajočem pogajanju. V prvem polletju smo v zvezi z zbiranjem obvestil v zvezi kaznivega dejanja umora podali tudi tri poročila na podlagi člena 148/X ZKP. Med opisanimi tremi primeri je bil obravnavan v Godemarcih, ko je storilec najprej umoril ženo, nato pa storil samomor z obešenjem. V zadnjih 5 letih smo obravnavali naslednje število umorov, in sicer: v letu 2000 4 kazniva dejanja, v letu 2001 6 kaznivih dejanj, 5 kaznivih dejanj v letu 2002, 2 v letu 2003 in 6 v letu 2004.

V povezavi s kaznivimi dejanji zoper življenje in telo je potrebno ugotoviti tudi, da smo iz poglavja KZ zoper javni red in mir obravnavali tudi kazniva dejanja povezana z nasiljem in to 10 (21) kaznivih dejanj nasilništva in 4 (3) kaznivih dejanj preprečitev uradnega dejanja uradni osebi in kazniva dejanja iz poglavja KZ zoper človekove pravice, svoboščine, kjer smo obravnavali 98 (122) kaznivih dejanj ogrožanja varnosti in 7 (8) kaznivih dejanj grdega ravnanja.

Materialna škoda pri kaznivih dejanjih se je povečala. V letu 2002 je znašala 144,28 (v MIO SIT), v letu 2003 109,45 (v MIO SIT), v letu 2004 103,75 (v MIO SIT in v letošnjem polletju 142,66 (v MIO SIT). Največja škoda odpade na kazniva dejanja goljufij sicer 61,57 (v MIO SIT).

Kaznivih dejanj velikih tatvin smo obravnavali skoraj enako število, kot v primerjalnem obdobju lanskega leta. Obravnavali smo jih 111 (110). 44 (29) nam jih je uspelo preiskati in znaša preiskanost 34,62% (31,63%). Obravnavanih je bilo nekaj serij kaznivih dejanj, ki sta jih storila pobegla zapornika, ki jih je storila skupina iz Črenšovca in okolice in dva vloma, ki jih je storila oseba iz Maribora. Preiskati nam ni uspelo od večjih vlomov, vlome v poslovne prostore v Gornji Radgoni, Radencih, vlom v prodajalno v Svetem Juriju ob Ščavnici in v kmetijske prodajalne v Spodnji Ščavnici, Črenšovcih in v Beltincih. Pri preiskovanju kaznivih dejanj ugotavljamo, da čedalje več storilcev prihaja iz območja drugih Policijskih uprav, da se vlomi povezujejo po načinu storitve in po najdenih sledovih na kraju z vlomi, ki so storjeni na širšem področju države, storilci pa prihajajo tudi iz R Hrvaške, kakor tudi iz Madžarske.

Obravnavali smo 4 (4) kazniva dejanja roba. Eno kaznivo dejanje ni preiskano Gre za ulične rope, ko storilec odvzame manjšo vsoto denarja. Iz leta 2002 je bil preiskan rop na škodo igralnice Casino Maribor v Moravskih Toplicah in sicer je oseba, ki smo jo ves čas sumili, z orožjem, ki ga je uporabila med ropom, storila samomor.

Mladoletniki so v polletju storili 68 (76) kaznivih dejanj, kar predstavlja padec za 10,53%. Največji delež kaznivih dejanj odpade na kazniva dejanja iz poglavja KZ zoper premoženje in sicer so storili 48 (58) kaznivih dejanj. Iz poglavja KZ zoper človekove pravice so storili 7 (8) kaznivih dejanj. 7 (3) kazniva dejanja iz poglavja zoper življenje in telo ter 5 (4) kazniva dejanja iz poglavja KZ zoper javni red in mir. Iz poglavja KZ zoper premoženje so mladoletniki storili največ kaznivih dejanj tatvin in sicer 20 (30), velikih tatvin 4 (11), 1 kazniva dejanja odvzem motornega vozila, 4 (6) kaznivih dejanj izsiljevanja in 11 (6) kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari. 68 (76) kaznivih dejanj je storilo 52 (61) mladoletnikov. Delež povratnikov znaša 28,85% (29,51%) Pri kaznivih dejanjih so bili 3 (2) hudo in 4 (6) mladoletniki lahko telesno poškodovani.

3.2 GOSPODARSKA KRIMINALITETA

Na območju PU Murska Sobota v prvi polovici letošnjega leta beležimo statistično znaten padec števila obravnavanih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete v primerjavi z lanskim enakim obdobjem. V letošnjem prvem polletju je obravnavanih najmanj kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete v primerjavi z enakimi obdobjih zadnjih petih let. V prvem polletju leta 2001 je bilo obravnavanih 143 kaznivih dejanj, v letošnjem prvem polletju pa je bilo obravnavanih 141 kaznivih dejanj.

Delež preiskanih kaznivih dejanj po gospodarski kriminaliteti je izredno visok in znaša 99,29 %, (leta 2003 je znašal 98,24 %, leta 2004 pa 97,17 %). Škoda povzročena s kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete znaša 323,90 milijonov SIT, kar je manj kot v lanskem enakem obdobju, ko je znašala 860,03 milijonov SIT. Delež škode povzročene s kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete predstavlja 68,87 % škode, ki je bila povzročena z vsemi obravnavanimi kaznivimi dejanji na območju PU Murska Sobota. Skupaj je bilo podanih 39 poročil po desetem odstavku 148. Člena ZKP, v lanskem enakem obdobju 41, v zadevah kjer niso bili potrjeni sumi kaznivih dejanj.

Po strukturi kaznivih dejanj beležimo padec kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, ob nekoliko večjem številu obravnavanih poslovnih goljufij po členu 234/a pa je bilo manj obravnavanih kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic po členu 244, poneverb po členu 245 in izdaje nekritnega čeka in zloraba bančne ali kreditne kartice po členu 253. KZ. Pri kaznivih dejanjih zoper premoženje prav tako beležimo padec števila kaznivih dejanj, predvsem je bilo manj obravnavanih kaznivih dejanj goljufij po členu 217. KZ. Manj pa je tudi obravnavanih kaznivih dejanj zoper delovno razmerje in socialno varnost in kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila.

3.3 ORGANIZIRANE IN POSEBNE OBLIKE KRIMINALITETE

V prvi polovici leta 2005 beležimo upad tako imenovane organizirane kriminalitete. Tako smo obravnavali le 3 (11) kazniva dejanja organizirane kriminalitete. Največ tovrstnih dejanj je obravnavanih v zvezi s prepovedanimi drogami in kaznivimi dejanji prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države.

V prvi polovici leta 2005 so bile na območju PU Murska Sobota zasežene naslednje količine prepovedane droge:

- 112,62 g heroin
- 0,19 g kokaina
- 22 mll amfitamina
- 0,80 g kanabis rastlina bilka
- 665,64 g kanabis rastlina marihuana
- 0,40 g smola kanabisa – hašiš

V prvi polovici leta 2005 je bilo podano 31 obdolžilnih predlogov po zakonu o prepovedanih drogah, večina teh (18) je bila obravnavanih v cestnem prometu.

V prvih šestih mesecih leta 2005 je bilo obravnavanih 12 (4) kaznivih dejanj v zvezi z orožjem. V prvih šestih mesecih leta 2005 je bilo na območju PU Murska Sobota izvršenih 18 kaznivih dejanj ponarejanje denarja po čl. 249 KZ, kar napram enakemu obdobju lanskega leta, ko je bilo obravnavanih 31 kaznivih dejanj predstavlja 41,94 % upad tovrstne kriminalitete. Od skupno 18 kaznivih dejanj je raziskano 11 kaznivih dejanj. Za večino zaseženih Evro ponaredkov je ugotovljeno, da so izdelani s pomočjo klasičnih tiskarskih tehnik, kar se odraža tudi v njihovi kvaliteti. Največ ponaredkov se odkrije šele čez nekaj dni pri štetju denarja v bankah in trgovinah in le nekaj le-teh se

odkrije neposredno ob priliki vnovčitve. Na eni strani se srečujemo z izredno slabimi ponaredki slovenskega tolarja, na drugi strani pa z bistveno kvalitetnejšimi ponaredki Evra.

V zvezi prepovedanega prehajanja čez državno mejo je moč v prvi polovici tega leta ugotoviti, da je večina problematike vezana na mejo z R. Hrvaško. Tako je bilo obravnavanih 10 (7) kaznivih dejanj po 311. členu KZ. V večini primerov gre za delovanje organiziranih kriminalnih združb, ki so prekomejno organizirane. Kot vodiči preko zelene meje se angažirajo slovenski ali hrvaški državljani živeči v bližini državne meje, ki poznajo razmere na meji. Na meji z R. Madžarsko se je ilegalno sprovajanje preko zelene meje prenehalo in se sedaj v pretežni meri tujci sprovajajo skriti v tovornih vozilih, katera vstopajo na MMP Dolga vas. Pri tem organizatorji računajo na slabšo kontrolo mejnih organov, saj sta obe državi vstopili v Evropsko unijo.

V prvi polovici letošnjega leta je bilo obravnavanih 15 (15) kaznivih dejanj izsiljevanj po členu 218 KZ. V pretežni meri gre za lažje oblike tovrstne kriminalitete, ki jo v pretežni meri izvršujejo posamezniki. Ne gre pa zanemariti dejstva, da so oškodovanci predvsem mladoletne osebe, ki jih izsiljujejo vrstniki.

Obravnavali smo en primer tihotapljenja kontejnerja cigaret, ki ga je iz pristanišča Reka na Hrvaškem preko Slovenije na Slovaško, peljal slovaški državljan. Zoper slovaškega državljana je sicer podana kazenska ovadbe zaradi storitve KD tihotapstvo po členu 255 KZ.

Tekom prvega polletja 2005 je bil na območju PU Murska Sobota zaključena obravnava enega primera s področja računalniško relirane kriminalitete (2) in sicer zaradi suma storitve kaznivega dejanja neupravičene uporabe avtorskega dela po čl. 159/I KZ. V začetku tega leta so bili uspešno zaključeni trije izmed obravnavanih primerov iz leta 2004 in sicer en sum storitve kaznivega dejanja vdora v računalniški sistem in dva primera suma storitve kaznivih dejanj zbujanje narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva, razdora ali nestrpnosti, ki sta bila storjena preko spleta.

2. VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA

V I. polletju 2005 je opaziti manjše trende upadanja kršitev javnega reda nasploh in sicer za 13 %. V letu 2004 je bilo vseh kršitev 1.721, v letu 2005 pa jih je 1.522 (leta 2003 - 1.647).

Glede na statistične pokazatelje za polletje leta 2005 lahko ocenjujemo, da je stanje na tem področju ugodno, še posebej glede na podatek, da je za 16% manj kršitev Zakona o prekrških zoper javni red in mir, ki sicer v celoti obsega 78.5 % vseh kršitev javnega reda. Skupaj je bilo obravnavanih 1.522 (1.721) kršitev javnega reda od česar 1.196 (1395) kršitev Zakona o prekrških zoper javni red in mir, 326 (326) pa po ostalih predpisih.

Največji upad kršitev je pri Zakonu o prijavi prebivališča in sicer od 34 v letu 2004 na 7 v letu 2005. Po Zakonu o os. izkaznici je bilo 41 (33) kršitev ali za 24% več kot leto prej. Po Zakonu o javnih zbiranjih je število kršitev identično v letu 2004 in sicer 30 lani pa 31. Bistveno oziroma kar za 82% se je povečalo število kršitev po Zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami in sicer od 17 v letu 2004 na 31 v tem letu. Po Zakonu o omejevanju porabe alkohola je bilo 22 (29) kršitev ali 31 % manj, po Uredbi o varstvu pred požarom pa 36 (10) ali 260% več. Porast kršitev je bil tudi po Zakonu o zaščiti živali in sicer od (27) v letu 2004 na 32 v letu 2005. Po zakonu o tujcih se nadaljuje trend upadov kršitev in sicer od 92 v letu 2004 na 63 v letu 2005. Podobno stanje je tudi pri kršitvah Zakona o nadzoru državne meje kjer je bilo evidentirano 10 kršitev, leta 2004 pa 26.

Kljub temu, da je policija tudi v tem obdobju veliko pozornost posvečala t.i. družinskemu nasilju, pri kršitvah Zakona o prekrških zoper javni red in mir še vedno prevladujejo kršitve v stanovanju, sledijo pa kršitve na javnih krajih kot je cesta, trg, v gostinskih objektih itd.

Največ je kršitev po čl. 11/1 – 536 (572) ali - 6.9%), 11/4 – 435 (566) ali – 30%), 11/2 – 135 (163) ali - 20.7%, 11/3 – 56 (63) ali – 12.5 %), kršitve po ostalih določbah pa so v manjšem številu. V tem polletju se je bistveno povečalo število kršitev po čl. 10/1 – 23 (12) ali + 913%), kar kaže na določen porast nasilja. Tudi v tem letu so policijske enote dosledno ugotavljale kršitve, ki so se odražale kot družinsko nasilje, nasilje v šolah, nasilje nad starostniki itd. Ob takih kršitvah ter ob kršitvah povratnikov vse enote dosledno ukrepajo ter sodelujejo drugimi institucijami in s strokovnimi službami pri odpravljanju vzrokov, ki kršitve pogojujejo.

Policija je v I. polletju 2005 po določilih Zakona o prekrških skupaj pridržala 99 (104) oseb, kar pomeni za 5% manj kot v letu 2004. Vsa pridržanja so bila opravljena po Zakonu o prekrških in sicer po členu. Pridržanja, ki so bila odrejena so bila izvedena v skladu s veljavnimi predpisi oziroma ZP-1 ter vsemi drugimi usmeritvami, ki se nanašajo na izvajanje policijskih pooblastil. Pri izvedbi tega pooblastilani bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti ali indicev o kršenju človekovih pravic.

V I. polletju 2005 so policisti izvedli 1.224 (1.437) različnih intervencij kar pomeni u 17.4 % upad glede na leto prej. Največ intervencij je bilo opravljeno v različnih dogodkih po javnem redu in miru in sicer 772. V zasebnem prostoru jih je bilo 236, na javnem kraju pa 216.

Na zahtevo pristojnih organov je bilo v I. polletju 2005 opravljeno bistveno manj privodov kot v letu 2004. V preteklem letu jih je bilo kar 408 v tem pa le 148 kar pomeni 176 % padec v primerjavi z letom prej. Le-tega je v prvi vrsti razumeti v kontekstu spremembe zakonodaje na področju prekrškov, kjer je bilo pri delovanju sodišč v začetku leta zaznati kar nekaj težav. Opravljenih je bilo tudi 21 (14) hišnih preiskav, od česar 9 uspešnih in 12 neuspešnih.

Policisti so v tem obdobju ugotavljali identiteto v 2.228 (1.973) primerih.

Kršitve zakona o JRM

V I. polletju 2005 je bilo obravnavanih 1.196 (1.395) ali - 16.6%) kršitev. Od navedenih kršiteljev jih je bilo 589 (686) pod vplivom alkohola, kar je 49.2% vseh kršiteljev. Največ je kršitev po čl. 11/1 (prepiranje–vpite) - 536 (572) ali - 6.9%), po čl. 11/4 (motenje nočnega miru) – 435 (566) ali – 30%), po čl. 11/2 (nedostojno vedenje) – 135 (163) ali - 20.7%, po čl. 11/3 (vznemirjanje okolja v pijanem stanju) – 56 (63) ali – 12.5 %), kršitve po ostalih določbah pa so v manjšem številu

Po kraju storitve prevladujejo kršitve v stanovanju – 482 (595) , ki so se v primerjavi z letom prej zmanjšale za 23.4 %, sledijo pa kršitve na javnih krajih kot je cesta, trg – 325 (426) ali - 31% , v gostinskih objektih – 242 (191) ali + 26.5%. Kršitev na ostalih mestih je bistveno manj, skupaj pa le 147. Iz statističnih podatkov je razvidno, da se je v I.polletju povečalo število kršitev v gostinskih objektih na ostalih krajih pa zmanjšalo. Ti trendi kažejo na vse izrazitejšo izkazovanje nasilja na javnih mestih ,oziroma mestih kjer se prekomerno toči alkohol, ki pogojuje kršitve JRM. Po starostni kategoriji prevladujejo kršitelji v starosti od 24 do 34 let – 283 (300) ali -5.7%), od 34 do 44 – 261 (293) ali - 11%), od 18 do 24 let – 246 (259) ali -5%) ter od 44 do 54 let – 213 (255) ali – 12.5%). Ostalih starostnih kategorijah so kršitve v manjšem številu, prav tako pa so tudi kršitve mladoletnikov kategoriji od 16 do 18 let v manjšem upadu saj je bilo teh kršiteljev v tem letu –59, lani pa 64.

Za razliko od leta 2004, ko je bilo največ kršitev v nedeljo, v I.polletju 2005 prevladujejo kršitve storjene ob sobotah. Teh je bilo 253 (272) ali - 7 %, sledi pa nedelja – 227 (280) ali -19%, petek – 176 (197) ali - 10.7%), ponedeljek -155 (167) ali - 7.2 %, sreda - 134 (121) ali +10%, četrtek – 134 (161) ali – 17.8%, torek – 117 (135) ali -13.4%.

Policiisti so v I. polletju 2005 obravnavali 9 (14) delovnih nesreč, od tega 0 (5) na gradbiščih, pri delu v gozdu 3 (2), pri delu z nevarnimi snovmi 0 (1), pri delu s traktorjem 2 (0), z delovnim strojem 3 (6). Pri delovnih nesrečah se je 6 (8) oseb hudo telesno, 3 (4) osebe pa lahko telesno poškodovale. V polletju 2004 sta dve osebi umrli, v polletju 2005 pa v delovnih nesrečah ni umrl nihče. Statistični pokazatelji kažejo na zmanjšanje števila delovnih nesreč in s tem na več poudarka izvajanju varnostnih ukrepov pri delu. Porast iz minulih primerjalnih obdobj se po statističnih podatkih tako umirja.

Policija je za iskanje pogrešanih oseb organizirala 22 (9) iskalnih akcij. Pri izvajanju nekaterih iskanj so sodelovali člani različnih društev , praviloma gasilskih ter tudi občani. V vseh opravljenih akcijah so bile pogrešane osebe najdene, bile pa so tudi nepoškodovane.

3.1 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Število prometnih nesreč je v 28 % upadu. S smrtnim izidom je bilo 8 (12) PN, s telesnimi poškodbami 207 (249) in 492 (724) z materialno škodo. V vseh segmentih so nesreče in posledice v upadu, glede na enako obdobje 2004.

Otroci so bili 11 krat udeleženi v PN (18), med njimi žrtve ni bilo, 11 je bilo lahko telesno poškodovanih. Mladoletniki so bili udeleženi v PN 21 krat (28), v 1 primeru je bil hudo telesno poškodovan, 15 primerih so bili LTP in v 5 primerih brez telesne poškodbe. Lani je en mladoletni sopotnik izgubil življenje v PN, letos v polletju takšne prometne nesreče ne beležimo. Tako po številu udeležbe in tudi posledicah je stanje pri otrocih in mladoletnikih ugodnejše kot v polletju 2004.

Posebna značilnost je prisotnost alkohola v prometu, saj je delež alkoholiziranih povzročiteljev na našem območju 11,03 % (13,19%), kar je nad slovenskim povprečjem. Za 14 % je bilo odrejenih več preizkusov z alkotestom kot v enakem obdobju preteklega leta, tudi v represivnih akcijah po metodologiji »promik« in za 62 % manj odrejenih strokovnih pregledov. Kljub aktivnemu delu na tem segmentu pa je delež vinjenih povzročiteljev nesreč v porastu, dejstvo pa je, da se rahlo znižuje stopnja alkoholiziranosti.

Obravnavanje kršitev

Obraavnanih je bilo 11.566 kršitev cestno prometnih predpisov. Od tega:

- 2.040 hitrih postopkov pri prekrškovnem organu
- 7.818 izrečenih glob
- 1.688 obdolžilnih predlogov na okrajna sodišča
- 20 ostalih zadev (obdolžilni predlog drugemu pristojnemu organu)

Štev. nekaterih najpogostejših ukrepov policistov pri nadzoru cestnega prometa			
Ukrepi	2004	2005	+/- v %
Odrejen alkotest	9106	10777	+14
Alkotest pozitiven	1314	731	-44
Alkotest negativen	7889	9940	+26
Alkotest odklonjen	210	103	-51
Odrejen strokovni pregled zaradi alkohola	201	77	-62
Strokovni pregled pozitiven	58	21	- 64
Strokovni pregled negativen	37	14	- 62
Strokovni pregled odklonjen	105	38	-64
Odrejen strokovni pregled zaradi mamil	115	95	- 17
Strokovni pregled pozitiven	21	12	-43
Strokovni pregled negativen	26	24	-8
Strokovni pregled odklonjen	67	59	- 12
Pridržani do iztreznitve	29	11	- 62
Začasni odvzem voznškega dovoljenja	1008	564	- 44
Zaseg motornega vozila	2	2	
Izločitev voznika	2104	1011	- 52
Izključitev iz prometa	413	248	- 40

Zaradi hitrosti kot najpogostejšega primarnega vzroka se je skupaj zgodilo za 18 % manj prometnih nesreč, kar je sicer pozitivno, vendar pa pri umrlih in HTP lahko ugotovimo, da je hitrost še vedno najpogostejši vzrok za prometne nesreče z najhujšimi posledicami. Izpostaviti velja še prednost, prehitavanje in premik z vozilom kot primarne vzroke prometnih nesreč. Teh je v zadnjem obdobju čedalje več tudi na račun upočasnitve prometa zaradi porasta prometa tovornih vozil na G1-3. zaradi nepravilne strani/smeri vožnje so umrli 4 udeleženci in zaradi neupoštevanja pravil prednosti 1 udeleženec v prometni nesreči.

Pri najbolj ogroženih udeležencih cestnega prometa – pešcih, kolesarjih, voznikih kolesa z motorjem in motornega kolesa je stanje kar se tiče umrlih in telesno poškodovanih relativno zadovoljivo. Pri tem pa izstopajo vozniki motornih koles, saj v enakem obdobju lanskega leta nismo imeli mrtvega udeleženca v prvem polletju letošnjega leta pa kar 2.

Število PN po mesecih je relativno izenačeno. Negativno izstopa mesec april, ko se je število prometnih nesreč močno povečalo. Še posebej izstopata dve prometni nesreči v katerih so umrli 4 udeleženci in sicer trije potniki in voznik motornega kolesa. Kar se tiče najhujših posledice je bil najbolj ugodno obdobje januar – marec, ko ne beležimo nobene prometne nesreče z smrtnim izidom.

Največ prometnih nesreč se je zgodilo ob četrtkih, največ prometnih nesreč z najhujšimi posledicami pa v ponedeljek. Zanimivo je, da se najmanj nesreč zgodi ob nedeljah, da so tudi posledice v nesrečah

»najmanjše«, pa še te ki so v večini primerov iz jutranjega časa, ko se udeleženci v cestnem prometu vračajo iz prireditev.

Največ prometnih dogodkov imajo starostne skupine od 18. do 54. leta, kar je normalno, saj so te skupine tudi najbolj aktivne. Razveseljujejo posledice pri udeleženih otrocih v prometnih nesrečah, kjer beležimo samo prometne nesreče z lahko telesno poškodbo. Pri mladoletnikih so tako dogodki kot tudi posledice na zadovoljivi ravni. Prav tako pa so ugodni rezultati pri najstarejših udeležencih v prometnih nesrečah. Podatki kažejo na to, da so aktivnosti policije usmerjene v pravilne skupine udeležencev v prometnih nesrečah.

Povprečna stopnja alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč je 1,54 (1,60) g/kg alkohola v krvi. Od 707 (985) povzročiteljev prometnih nesreč je bilo 77 (134) pod učinkom alkohola. Vozniki z vozniškim stažem do 2 let so bili udeleženi v 66 (107) prometnih nesrečah. Tujci so bili udeleženi v 118 (110) nesrečah, od katerih so povzročili 67 (57) nesreč. Zoper njih je bilo ugotovljenih 304 (241) kršitev CPP. Prometnih nesreč s pobegom je bilo 65 (93), od tega je bilo 56 (74) raziskanih in 9 (19) neraziskanih. S telesnimi poškodbami je bilo 5 PN s pobegi, 4 (7) raziskanih in 1 (3) neraziskani, z materialno škodo pa je bilo 60 (83) PN s pobegom, od katerih je bilo 52 (67) raziskanih in 8 (16) neraziskanih.

3.2 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH

Ponovno se srečujemo s porastom ilegalnih migracij, tako je bilo v prvem polletju 2005 obravnavanih 236 (168) oseb, ki so na nedovoljen način prestopile državno mejo, kar pomeni 40 % porast napram lanskoletnem obdobju. V letošnjem letu je kar 67 % obravnavanih ilegalcev izrazilo željo za priznanjem statusa azila. Pri tem pa je posebej zaskrbljujoče dejstvo, da se navedena problematika v zadnjih mesecih le stopnjuje tako, da lahko začnemo govoriti o azilu kot enem izmed pull faktorjev za prihod tujcev v Slovenijo.

Zaradi kršitev zakona o tujcih je bilo v prvem polletju leta 2005 obravnavanih 63 oseb. Ob tem je bilo na podlagi novega zakona o prekrških zoper 27 oseb izdan plačilni nalog, zoper 17 oseb je bil podan obdolžilni predlog, 11 osebam je bila z odločbo izdano v hitrem postopku s strani prekrškovnega organa izrečen opomin, 6 osebam je bila z odločbo prekrškovnega organa izrečena globa, 2 osebam pa je bilo izrečeno ustno opozorilo. Največ kršitev je bilo obravnavanih po členu 98/1 zaradi nedovoljenega vstopa v državo (53), kot kršitelji pa se najpogosteje pojavljajo drž. Turčije 12, Indije 9 in Romunije 9.

Zaradi kršitev zakona o nadzoru državne meje je bilo v prvem polletju leta 2005 obravnavanih 10 oseb. Pri tem je bilo na podlagi novega zakona o prekrških zoper 6 oseb izdan plačilni nalog, 2 osebam je z odločbo izdano v hitrem postopku prekrškovni organ izrekel globo, 2 osebam pa je bilo izrečeno ustno opozorilo. Največ kršitev je bilo obravnavanih po členu 43/3 ZNDM-1 zaradi ilegalnega prestopa državne meje (4), kot kršitelji pa se pojavljajo le drž. Slovenije.

V polletju leta 2005 je bilo na mejnih prehodih na območju PU Murska Sobota zavrženih skupno 2.244 (1.401) tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo. Največ tujcev je bilo zavrženih zaradi neizpolnjevanja pogojev zakona o tujcih člena 9-1/1, 9-1/2, 9-1/4 in 9-1/3.

Skupni promet potnikov na mejnih prehodih na območju PU M. Sobota se je v navedem obdobju – 7.490.874 v primerjavi z istim obdobjem l. 2004 – 8.254.264 zmanjšal za 9 %. Skupno število motornih vozil na mejnih prehodih znaša 2.771.279 (2.545.253), kar pomeni povečanje za 9 % porast. Skupno število prometa potnikov se je zmanjšal, kljub temu da se je število motornih vozil povečalo in sicer zaradi tega, ker se spremenil način štetja potnikov na mejnih prehodih.

Po vstopu Republike Slovenije v EU se je zelo povišal predvsem tovorni promet na PMP Dolga vas in sicer za cca. 80 % (primerjava maj in junij l. 2004/20033). Tudi v letošnjem polletju se je tovorni promet povečeval, vendar ne sunkovito, ampak konstantno za nekaj odstotkov. Na območju celotne uprave je tako mejo prestopilo 470.087 (283.722) tovornih vozil oz. tovorni promet se je povišal za 66 %. Med motornimi vozili se je promet z osebnimi vozili povečal za 2% in sicer je skupno prevozilo mejo 2.293.996 (2.253.810), promet z avtobusi se je nekoliko zmanjšal - za 7 % in sicer je mejo prestopilo 7.196 (7.721) avtobusov. Tudi promet vlakov, predvsem potniški promet, na območju PU se je zmanjšal za 8 %.

V prvem polletju l. 2005 so policisti na mejnih prehodih zaradi zlorabe listin obravnavali 56 (36) oseb. Največ zlorab listin je bilo ugotovljenih na meji z R Madžarsko – 96 % od skupno vseh, na meji z Avstrijo sta bila odkrita dva neoriginalna dokumenta, na meji s Hrvaško pa je bil odkrit en neoriginalni dokument. Na PMP Dolga vas so odkrili 85% vseh zlorab listin.

3. DRUGE DEJAVNOSTI

3.1 PREVENTIVNE NALOGE

V 1. polletju 2005 smo evidentirali 594 (351) aktivnosti, od tega 113 (76) po področju kriminalitete, 174 (120) po področju javnega reda, 283 (143) po prometni varnosti in 24 (12) po mejni problematiki.

3.2 SPREMLJANJE IZVAJANJA POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN

Policisti in kriminalisti PU Murska Sobota so v prvem polletju 2005 leta v 94 (101) pojavih zoper 105 (108) oseb uporabili 242 (228) prisilnih sredstev. Uporaba prisilnih sredstev se je v prvem polletju 2005 leta zmanjšala za 7 (20) uporab oziroma indeks znaša 93 (92) v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2004, oziroma napram 2004/3. Prav tako se je zmanjšalo število pojavov in oseb proti katerim so bila uporabljena.

Policisti in kriminalisti so tako prisilna sredstva uporabili v 242 (228) primerih. Fizična sila – strokovni prijem je bil uporabljen v 130 (106, sredstva za vklepanje in vezanje v 96 (99), fizična sila – strokovni udarec v 8 (12), fizična sila – strokovni met v 4 (3), plinski razpršilec v 2 (2) primerih palica tonfa in palica ravna pa v po enem (0) primeru. Hujša prisilna sredstva v polletju 2005, kakor tudi v primerljivem obdobju, niso bila uporabljena, iz česar izhaja, da policisti in kriminalisti pri delu uporabljajo najmilejša prisilna sredstva.

Po področjih dela so največ prisilnih sredstev uporabili pri opravljanju nalog JRM in sicer 196 (151), pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa 24 (38), na področju kaznivih dejanja 19 (16), na področju drugih dogodkov 2 (9) ter v enem (3) primerih pri izvajanju privedbe po tiralici. Po ostalih parametrih v polletju 2005 prisilna sredstva niso bila uporabljena, v polletju 2004 pa so bila še v enajstih primerih. Zaradi uporabe prisilnih sredstev ni bil uveden noben disciplinski postopek. Z redno udeležbo policistov na vadbi praktičnega postopka se je izboljšala strokovnost njihovih postopkov. Večja strokovnost uporabe prisilnih sredstev se kaže tudi v postopkih reševanja pritožb. Tudi v polletju 2005 se je po programu nadaljevalo usposabljanje policistov za uporabo palice – tonfe.

V prvem polletju 2005 leta so policisti in kriminalisti PU M. Sobota omejili prostost 229 (292) osebam. Glede na pravno podlago je bilo po 157/II členu ZKP izvedeno 94 (115) pridržanj oseb, ki so bile ovadene in 20 (21), ki niso bile ovadene. Zaradi prometne nesreče je bila ena (3) oseba pridržana, zaradi storitve CPP prekrška 12 (25) oseb, zaradi JRM prekrška 102 (121) in zaradi drugih dogodkov 0 (7) oseb.

Zaradi spremembe zakonodaje primerjava pridržanj po Zakonu o prekrških ni primerljiva. Po ZP je bilo v polletju leta 2004 do streznitve pridržane 104 osebe, po ZP1 (čl. 109/1) v polletju 2005 pa 99. Po ZP 109/2 s privedbo je bilo obravnavanih v polletju 2004 50 oseb, po ZP1 (čl. 110/2) v polletju 2005 pa 16 oseb.

3.3 REŠEVANJE PRITOŽB

Zoper delavce Policijske uprave Murska Sobota je bilo v prvem polletju 2005 podanih 11 pritožb, v enakem obdobju lanskega leta pa 32 pritožb. Od 11 pritožb prejetih pritožb je rešenih 8 pritožb. Analiza utemeljenih pritožb izkazuje, da sta bili v prvem polletju 2005 utemeljeni 2 pritožbi, v enakem obdobju lanskega leta pa 1 pritožba. Tako je mogoče oceniti, da je stanje na tem področju dobro in kaže, da policisti v veliki večini primerov svoje delo opravljajo zakonito, strokovno in korektno.

Največ pritožb je bilo podanih na področju cestnega prometa in sicer 5 primerov, sledi mu področje kaznivih dejanj s 3 primeri (vsi utemeljeni), nato področje JRM z 2 primeroma. V 3 primerih pritožb še ni podatkov o področju. Pritožniki so v prvem polletju 2005 v pritožbah kot razlog najpogosteje navajali nestrokovnost policistov v postopkih in sicer v 6 primerih. Drugi najpogostejši razlog za podajo pritožbe je bila izdaja obvestila o prekršku in plačilnega naloga (3). Zbiranje obvestil in intervencija sta bila kot razlog navedena vsak v 2 primerih. Vabljenje, preizkus alkoholiziranosti s sredstvi in napravami, nepravilna ugotovitev dejanskega stanja in nekorektnost pa so bili kot razlog navedeni vsak enkrat. Ugoden je podatek na področju uporabe prisilnih sredstev, katerih uporaba pomeni večji poseg v človekove pravice in svoboščine. Zoper te postopke ni bilo podanih pritožb.

Na podlagi ugotovitev v postopkih reševanja pritožb v prvem polletju je bilo v 2 primerih utemeljenih pritožb policistoma izrečeno opozorilo, saj nepravilno ravnanje ni pomenilo hujše kršitve pravic in svoboščin posamezniku. Zoper pritožnike so bili v 3 primerih podani obdolžilni predlogi za uvedbo postopka o prekršku pri pristojnem sodišču.

3.4 KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE

Sistemizacija na PU Murska Sobota se je v prvem polletju 2005 povečala za 1 delovno mesto, to je iz 700 na 701, saj je bilo dosistemizirano eno delovno mesto. Novih zaposlitev v letu 2005 ni bilo, razen pripravnika z visoko izobrazbo, kateri je bil štipendist MNZ. Ena delavka se je v letu 2005 upokojila, en delavec pa je umrl.

V letošnjem letu se je pri delu poškodovalo 25 delavcev. Od tega je 6 poškodb pri delu nastalo pri intervenciji, 6 pri prometni nesreči, 1 pri raznih vajah in tekmovanjih, 6 pri samoobrambi in 6 zaradi ostalih razlogov.

15.06.2005 začela z delom novoustanovljena PMP Petišovci pod katero spadajo vsi mejni prehodi z R. Hrvaško. V ta namen je bila enota kadrovske popolnjena s policisti iz PP Ljutomer in PP Lendava, ki so predhodno že opravljali naloge na mejnih prehodih v navedenima enotama, kamor so takrat mejni prehodi spadali.

Zoper javne uslužbenke Policijske uprave Murska Sobota je bil v obdobju od 01.01.2005 do 30.06.2005 uveden 1 disciplinski postopek, ki še teče.

3.5 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

Izobraževalni program višji policist je potekal v okviru Višje policijske šole, ki je izvajala javno veljavni program za pridobitev višje strokovne izobrazbe za poklic policijski inšpektor. V tem sklopu se iz PU Murska Sobota izobražujejo 3 policisti v II. letniku in 3 policisti v I. letniku.

V prvem polletju 2005 smo se udeležili skupno 65 usposabljanj. Od tega je bilo 18 usposabljanj s področja splošnih policijskih nalog, 17 usposabljanj s področja kriminalističnega preiskovanja, 9 s področja prometa, 8 s področja mejnih zadev in tujcev, 5 računalniških usposabljanj ter 8 usposabljanj s področja socialnih veščin. Vseh usposabljanj se je udeležilo okrog 500 delavcev PU.

Usposabljanja v tujini se je v prvi polovici leta 2005 udeležilo 5 delavcev PU Murska Sobota in sicer na Madžarskem, v Nemčiji in na Češkem.

3.6 MATERIALNO TEHNIČNA SREDSTVA IN OPREMA

Vozni park PU Murska Sobota je imel na dan 30.6.2005 skupno 142 vozil, od tega 6 koles, 5 koles z motorjem, 5 motornih koles in 126 ostalih vozil (avtobus, 1 kombinirano vozilo za prevoz oseb in stvari, 2 kombinirani vozili za prevoz oseb za PPE, 18 terenskih vozil, 1 kombinirano specialno vozilo za reševanje prometnih nesreč, 8 intervencijskih vozil in 95 osebnih vozil – policijskih in

civilnih). V prvem polletju 2005 je bilo naši PU dodeljenih 19 novih vozil, od tega 15 vozil last MNZ in 4 najeta vozila. In sicer 7 terenskih vozil, 8 osebnih civilnih in 4 osebna policijska vozila. Od tega nam je bilo iz programa Phare dodeljenih 15 vozil. Iz uporabe je bilo v prvem polletju izločenih 5 vozil, od tega tri terenska vozila, 1 intervencijsko vozilo in eno osebno civilno vozilo (radar).

3.7 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Na področju odnosov z javnostmi smo v prvem polletju 2005 nadaljevali z že utečenimi rednimi tedenskimi srečanji z novinarji, na katerih smo novinarjem posredovali informacije o dogodkih preteklega tedna. Izvedli smo 30 tiskovnih konferenc (vključno z brifingi), medijem smo posredovali 209 sporočil za javnost (od tega jih 183 odpade na jutranja poročila OKC-ja o dogodkih v preteklih 24. urah), podali 23 pisnih odgovorov na vprašanja novinarjev, 10 krat odgovorili na vprašanja občanov ter podali 5 pojasnil oz. demantijev na prispevke v medijih.

3.8 KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Na področju športne dejavnosti smo se v začetku leta udeležili državnega prvenstva policije v veleslalomu na Pohorju. Prvo polovico leta smo izkoristili tudi za priprave na 4. policijske igre, kjer smo izpeljali izbirna tekmovanja ter treninge v okviru dodeljene kvote ur za priprave. Na 4. policijskih igrah je iz naše PU sodelovalo 54 tekmovalcev in spremljevalcev.

Poleg tega smo se udeležili tudi tradicionalnega mednarodnega srečanja štirih PU (Maribor, Čakovec, Varaždin in Murska Sobota), ki je letos potekalo na območju PU Varaždin.

Sredi junija pa smo v počastitev dneva policije organizirali ti. Dan športa, kjer so se policisti pomerili v nogometu, odbojki na mivki in košarki. Pri organizaciji tega tekmovanja smo sodelovali s Športnim društvom UJV, v katerega so vključeni policisti PU) ter Območnim policijskim sindikatom. Priznanja na tekmovanju sta poleg direktorja PU podeljevala tudi vrhunska športnika Peter Žonta in Tomas Globočnik iz Oddelka vrhunskih športnikov.

Aleksander Jevšek
DIREKTOR UPRAVE
POLICIJSKI SVETNIK